

3 - O - { β - Dgalactopiranozidă} - (25R) - 5 - spirostan -3 - ol; 3-O - { β -Dgalactopiranozidă} - (25R) - spirost - 5-en- 3 -ol.

CONCLUZII

1. În urma investigațiilor efectuate fost depistată o nouă sursă de glicozide steroidice - rădăcina ardeului *Capsicum annuum* L.
2. În rezultat a fost dovedită structura capsicozidelor A₁, A₂, A₃.

BIBLIOGRAFIE

1. G.Neamțu - Biochimie vegetală, București, (1981).
2. C.Sanie, J.Japin. Bull.Soc.Chem.France, 1237 (1957).
3. S.Kiyosava, M.Hutoh. Chem.Pharm. Bull., 16, 1162 (1968).
4. M.Wall, c.s.Fenske, H.S.Gentry, J.A.Smer. Pharm.Assos. 44, 4381 (1955).
5. Holland H., L.Jahangir. J.Org.Chem., V.48, p.3134 (1983).
6. Caputo E., Managani L., Neri O., Palumbo G. Tetrahedron Lett. V.22, p.3551 (1981).
7. В.В.Крохмалюк, П.Ю.Кинтя, В.Н.Чирва, Изв. АН МССР, сер.биол. и хим. Наук, № 1, 85, 1975.
8. S.Hakomori, J.Biochem., 55; p.205 (1964).

CZU: 634 (478)

CONSTITUIREA SOCIETĂȚII DE HORTICULTURĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

Valerian BALAN

Universitatea Agrară de Stat din Moldova

În cadrul catedrei de Horticultură a Universității Agrare de Stat din Moldova și Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare s-a analizat principalele momente din activitatea Societăților horticole apărute în Basarabia.

Dezvoltarea viticulturii și a pomiculturii la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, au determinat fondarea mai multor instituții publice în domeniul hortic. În Basarabia, au luat naștere: Societatea Naturaliștilor și Vinificatorilor Basarabeni (1892), Secția teritorială a Societății Pomicultorilor și Vinificatorilor din Basarabia (1892), Secția teritorială a Societății Imperiale Rusești a horticultorilor din Ackerman (Cetatea Albă), Societatea Imperială Rusă de Pomicultură (1892). Ultima a fost tutelată de "Marele cneaz Nicolai Mihailovici" - președintele de onoare a societății. De fapt ea era gestionată de "tovarășul" (ajutorul superior) președintelui de onoare în persoana cunoscutului cneaz A. E. Gagarin.

În preajma primului război mondial această societate cuprindea 32 secții teritoriale, inclusiv cele 3 din Basarabia: Hotin, fondată în anul 1899, Chișinău în 1905, Tighina în 1912. Prima, precum este bine cunoscut, a contribuit considerabil la propășirea pomiculturii industriale în nordul Basarabiei-fapt, proclamat în Congresul viticultorilor, vinificatorilor și pomicultorilor în Chișinău (1908). Secția din Tighina și-a adus marele aport la dezvoltarea pomiculturii în bazinul de sud al Nistrului și precum la prosperarea viticulturii în stepa Bugeacului.

La înființarea Secției Chișinău a Societății Pomicultorilor (1905) au contribuit și adus aportul considerabil așa personalități ca: M. D. Dubina, M. F. Stuart, N. Moghileanski, A. V. Sinadino ș. a. (Plodovodstvo, 1914, N 2, p. 79).

În anul 1923 la 26-28 august la București s-a petrecut Congresul horticultorilor, la care s-au întrunit, s-au înfrățit, și-au dat mâna și cuvântul, pe care nimeni și nimic nu va veni să le mai desfacă. Congresul a fost impunător, nu numai prin marele număr de membri, care l-au constituit, ci prin valoarea deosebită a problemelor discutate și a concluziilor la care s-a ajuns. La congres **I. Bahtalowschi**, inspector viticol la Chișinău, aduce salutul horticultorilor din Basarabia, propune fuzionarea Societăților de Horticultură din Basarabia cu Societatea de Horticultură din România,

înființarea unei secții tehnice pentru întocmirea unei hărți horticole, organizarea expozițiilor regionale și apoi centrale. Cu numeroase și îndelungate aplauze se primește fuziunea Societății din Basarabia. (p.176).

În anul 2016 la 20 noiembrie a avut loc întâlnirea de constituire (reformare) a Societății de Horticultură din Republica Moldova (SHRM). Întâlnirea a avut loc în sala Senatului UASM. La ședință au participat rectorul UASM dl academician Gh. Cimpoieș, directorul IȘPHTA dl doctor habilitat C. Dadu, președintele Societății Române a Horticultorilor dl academician Gh. Clăman. La Adunarea de inițiere a Constituirii Asociației Obștești „Societatea de Horticultură din Republica Moldova” au participat 29 persoane.

După ce ne-am hotărât să refundăm Societatea Horticultorilor din Republica Moldova s-a format un grup de inițiativă din: Andrieș Vladimir, doctor, conferențiar universitar; Balan Valerian doctor habilitat, profesor universitar; Bucarciuc Victor, doctor habilitat, profesor cercetător; Cazac Tudor, doctor, conferențiar cercetător; Cimpoieș Gheorghe, academician, profesor universitar; Dadu Constantin, doctor habilitat, profesor cercetător; Găină Boris, academician, profesor universitar; Iliev Petru, doctor, conferențiar cercetător; Manziuc Valerii, doctor, conferențiar universitar; Nicolaescu Gheorghe, doctor, conferențiar universitar; Peșteanu Ananie, doctor, conferențiar universitar; Sava Parascovia, doctor, conferențiar cercetător.

Grupul de inițiativă și-a ales și conducerea în următoarea componență:

Președinte de onoare: academician, prof. univ. **Cimpoieș Gheorghe.**

Președinte executiv: doctor habilitat, prof. univ. **Balan Valerian.**

La ședința din 18 noiembrie 2016 s-au identificat asociațiile horticole din Republica Moldova, potențialii membri a Societății de Horticultură din Republica Moldova. S-a întocmit proiectul Statutului și structura organizatorică a Societății în plan central și teritorial întocmit de grupul de inițiativă. S-a hotărât că suntem pregătiți să convocăm o ședință de constituire, având ca singură temă, constituirea și organizarea Societății de Horticultură din Republica Moldova.

La 11 mai 2017, Facultatea de Horticultură, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, mun. Chișinău, a avut loc Adunarea de Constituire a Asociației Obștești „Societatea de Horticultură din Republica Moldova”, au participat 30 persoane, care s-au constituit ca Membri fondatori ai Societății. În continuare vom reda numele fondatorilor, care au semnat Statutul: Andrieș Vladimir, Balan Valerian, Balan Petru, Bucarciuc Victor, Bivol Alexei, Bostan Mihail, Burduja Victor, Calestru Oleg, Cazac Fiodor, Cimpoieș Gheorghe, Croitoru Nichita, Dadu Constantin, Donică Ilie, Gaberi Gheorghe, Godoroja Mariana, Gumaniuc Iachim, Iliev Petru, Manziuc Valerii, Mogîldea Olga, Nicolaescu Gheorghe, Peșteanu Ananie, Popa Sergiu, Procopenco Valeria, Rîbințev Ion, Rusnac Cristina, Sava Parascovia, Sfeclă Irina, Sfeclă Victor, Șarban Vasile, Vamașescu Sergiu.

La ședință s-a discutat: Alegerea președintelui și secretarului adunării; Cu privire la constituirea Asociației; Examinarea și aprobarea statutului Asociației; Alegerea organelor de conducere și de control ale Asociației; Cu privire la înregistrarea Asociației Obștești și desemnarea persoanei responsabile de procedura de înregistrare.

La propunerea celor prezenți în calitate de președinte al adunării de constituire a fost ales dl **Cimpoieș Gheorghe**, nominalizat președinte de onoare al Societății de către grupul de inițiativă, iar secretarul adunării dl **Peșteanu Ananie**.

Referitor la înregistrarea Asociației Obștești „**Societatea de Horticultură din Republica Moldova**”, a luat cuvântul dl **Balan Valerian**, care a menționat rolul Horticulturii în epoca actuală din punct de vedere științific, alimentară, economic și social și a propus ca Asociația să se numească „**Societatea de Horticultură din Republica Moldova**”

Propunerea a fost pusă la vot.

S-a votat „pro” - 30 unanim

S-a propus ca Organul de conducere să fie Consiliul de Administrare, iar organul de control să fie Comisia de Cenzori (Cenzorul). Se propune să fie ales Consiliul de Administrare în următoarea componență: **Balan Valerian; Bucarciuc Victor; Cazac Tudor; Cimpoieș Gheorghe; Gaberi Gheorghe; Gumeniuc Iachim; Iliev Petru; Nicolaescu Gheorghe, Peșteanu Ananie; Șarban Vasile.**

În calitate de Președinte al Asociației să fie ales dl **Balan Valerian**, iar în componența Comisiei de Cenzori (Cenzorul) următoarele persoane: **Dadu Constantin; Manziuc Valerii; Rusnac Cristina.**

Propunerea a fost pusă la vot.

S-a votat „pro” – 30 unanim

În încheiere președintele **Balan Valerian** a mulțumit în numele celor aleși pentru încrederea acordată și se angajează să depună toate eforturile pentru derularea formalităților de înscriere a Societății și pregătirea Conferinței Naționale a **Societății de Horticultură din Republica Moldova.**

În continuare prezentăm Extras din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale și Certificatul de înregistrare Asociației Obștești „**Societatea de Horticultură din Republica Moldova**”.

Bibliografie selectată

Fulga Ilie. Un centenar de la fondarea Secției Chișinău a Societății Imperiale Rusești de Pomicultură. Agricultura 2006, nr. 1, p13-14

Плодоводство Бессарабии. Издание Кишиневского отдела Императорского Российского Общества плодоводства. Под редакцией А. В. Синадино. Представителя Кишиневского Отдела Императорского Российского Общества плодоводства. Кишинев, Типография Бессарабского Губернского Правления, 1913.

Плодоводство. Орган Императорского Российского Общества плодоводства. Март, 1914, номер 3, с. 605-609

Revista horticolă. București, 1923, nr. 8, p.168-182

Revista horticolă. București, 1925, nr. 32, p.585-586

Revista horticolă. București, 1926, nr. 44, p. 767-776

Revista horticolă. București, 1929, nr. 78, p. 305-306

Președinte al Asociației Obștești „**Societatea de Horticultură din Republica Moldova**”,
Doctor habilitat, profesor universitar BALAN Valerian